

PROFESOR DOCTOR SAVA DUMITRESCU (1927 – 2019)
MEMBRU TITULAR AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE MEDICALE

S-a stins din viață la vârsta de 92 de ani, Profesor Doctor Sava Dumitrescu, Membru Titular al Academiei de Științe Medicale din România.

Sava Dumitrescu, cu o pleiada de înaintași profesori universitari în Iași și București între cele două războaie, doi dintre ei membri ai Academiei Române, a beneficiat dintru început de un mediu științific și cultural care a favorizat o formare intelectuală la cel mai înalt nivel.

În acest context, a fost pentru studenții, doctoranzii și colaboratorii săi un profesor universal de tipul lui Ieremia Cacavelas, învățătorul lui Dimitrie Cantemir, sau Bossuet, învățătorul lui Ludovic al XIV-lea. Propovăduia, alături de medicină și bazele ei în științele exacte, literatura, filosofia, istoria națională și universală, arhitectura și pictura bisericească, tehnica. Vorbea fluent mai multe limbi străine, ceea ce îi permitea schimburi de informații cu cercetători străini. La manifestările științifice internaționale organizate în București în domeniul biofarmaciei și farmacocineticii, în colaborare cu American Association of Pharmaceutical Scientists (AAPS) și International Pharmaceutical Society (FIP) s-a evidențiat atât ca cercetător cât și ca promotor al culturii naționale, fiind pentru participanții străini un ghid de excepție pe parcursul unei vizite în Bucovina.

Profesorul Sava Dumitrescu a fost un tip de profesor special – profesorul provenit din cercetător, orientat cu precădere spre viitor. Cercetător, întru început, la Institutul Cantacuzino și apoi la Institutul de Endocrinologie. Cercetător, Șef al Laboratorului pentru Controlul Biologic al Medicamentului, la Institutul pentru Controlul de Stat al Medicamentului și Cercetări Farmaceutice (ICSMCF). Aici a adus în țară primul aparat pentru măsurarea curenților ionici transmembranari în timpul potențialelor de acțiune și a studiat efectul medicamentelor asupra

curenților de sodiu, potasiu și calciu – cercetări de tip “farmacologie biofizică”, o farmacologie bazată pe cunoștințe fundamentale solide de fizică și chimie.

Împreună cu Nicolae Bonciocat, matematician, fizician și chimist, Sava Dumitrescu a organizat în laborator cursuri de cinetică enzimatică și de termodinamica ireversibilă a proceselor din membrane biologice, domenii de vârf, abordate pentru prima oară în România. La cursuri participau cercetători de la mai multe universități și institute de cercetare din București, precum și subsemnatul, pe atunci încă student.

Din cercetare a trecut în anul 1971 în învățământ, pe postul de conferențiar la Catedra de Farmacologie a Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, la recomandarea Acad. Ion Haulică. În anii comunismului, deși calitățile deosebite și sârguința extraordinară în domeniul cercetării și învățământului îl calificau cu prisosință pentru avansarea la titlul de profesor, a rămas conferențiar până la evenimentele din 1989. În avântul postdecembrist, care dorea să stabilească o scară adevărată a valorilor, Sava Dumitrescu a devenit rector al UMF Iași. Ca prim rector după revoluție a dat un impuls puternic cercetării de perspectivă. A reușit să doteze universitatea cu primul Cromatograf de Lichide de Înaltă Performanță și să creeze un laborator de bioanalitică; a format în colaborare cu laboratoarele universitare din București și Cluj, “primul specialist în Moldova” în domeniul farmacocineticii. La începutul anilor '90, când existau încă puține calculatoare, iar internetul era la începuturi, îndemna colaboratorii săi să adopte noile tehnologii.

În timpul mandatului său de rector, Prof. Sava Dumitrescu a organizat, cercetând stampele vremii și consultându-se cu arhitecți și istorici, readucerea la aspectul inițial a clădirii în care a funcționat în Iași prima Universitate din România. Trebuie să fi fost vie în amintirea sa bunicul, care, îndemnat de Eminescu „să țină mâna bine pe ciocan” ajunsese un mare meșter care a contribuit la ridicarea și înfrumusețarea palatelor Sturza și a multor monumente de arhitectură din anii 1900.

După pensionare, Prof. Sava Dumitrescu a fost până în anul 2014 Președinte al Comisiei Naționale de Etică a Studiilor Clinice. Sub conducerea sa Comisia a crescut de la o masă, un scaun și câteva rafturi în arhiva Agenției Naționale a Medicamentului, la o comisie efectiv independentă, cu dotările necesare, cu specialiști de înaltă clasă și o metodologie adecvată evaluării profunde a dosarelor de studii clinice.

Să-i fie țărâna ușoară. Iar noi, să-i urmăm exemplul de dăruire pentru știința și să-i facem cunoscute meritele. Tinerii mai ales, au nevoie de modele.

Constantin Mircioiu

<https://news.umfiasi.ro/in-memori-am-prof-univ-dr-sava-dumitrescu-19-01-1927-7-09-2019/>